

Het maken van traditionele pijlen - Hans V.

www.fletcher-net.nl

©HV 2008

Het maken van traditionele pijlen - Hans V.

Het maken van traditionele pijlen begint met de aanschaf van de benodigde materialen. Natuurlijk zijn er ook gereedschappen voor nodig. Ik beschrijf hier enkel het door mij gebruikte gereedschap en materiaal.

Gereedschappen:

- ⇒ **Taper Tool.** Puntenslijper voor het slijpen van de bevestiging punten voor plastic nokken en pijlpunten.
- ⇒ **Veren plakker.**
- ⇒ **Mes.** O.a. om de schachten op maat (e.v.t. trek lengte) te maken.
- ⇒ **Verstekzaagje.** Dit heb je nodig als je "selfnock" pijlen wilt maken. Een nok gezaagd direct in de schacht.
- ⇒ **Boormachine.** Met 3mm boortje. Ook voor de "selfnock" pijlen.
- ⇒ **Platte vijl.** Om de "selfnock" op maat te vijlen.
- ⇒ **Schuurpapier.** Korrel 100#. Voor het afwerken van de "selfnock".
- ⇒ **Staalwol.** Dit om de schacht mooi glad te maken.
- ⇒ **Schaar.** Voor het in model knippen van de veren.
- ⇒ **Kwastje.** Voor het lakken van de schachten.

Materialen:

- ⇒ **Schachten.** Ceder of desgewenst anders.
- ⇒ **Nokken.** Alleen als je plastic nokken wilt gebruiken.
- ⇒ **Pijlpunten.**
- ⇒ **Veren.** Zelf gebruik ik bijna altijd 11" veren die ik dan op maat maak. Er gaan twee veren uit een 11" veer.
- ⇒ **Verenlijm.**
- ⇒ **Twee componenten lijm.** Voor het lijmen van de pijlpunten. (Bison)
- ⇒ **Lak.** Glanzend geschikt voor buiten.
- ⇒ **Garen.** Voor een e.v.t. wikkeling. Bij de "selfnock" moet er een wikkeling komen om scheuren te voorkomen.

Het maken van traditionele pijlen - Schachten

Voorbeeld:

Op Pijllengte 27" bij Booggewicht 50# vind je schacht 45-50.
Voor elke inch meer pijllengte, komt er 5# spine gewicht bij.

Op Pijllengte 32" bij Booggewicht 50# vind je schacht 70-75.

De tabellen gaan uit van een puntgewicht:

5/16" = 100 grain

11/32" = 125 grain

Met een toename van 25 grain = 5# opschuiven in de tabel.

Met een afname van 25 grain = 5# terug in de tabel.

Tabel voor houten schachten.

Boog gewicht op trek lengte (lbs.)	Pijl lengte								
	24"	25"	26"	27"	28"	29"	30"	31"	32"
20-25#	<30	<30	<30	<30	<30	<30	30-35	35-40	40-45
25-30#	<30	<30	<30	<30	30-35	35-40	40-45	45-50	50-55
30-35#	<30	<30	<30	30-35	35-40	40-45	45-50	50-55	55-60
35-40#	<30	<30	30-35	35-40	40-45	45-50	50-55	55-60	60-65
40-45#	<30	30-35	35-40	40-45	45-50	50-55	55-60	60-65	65-70
45-50#	30-35	35-40	40-45	45-50	50-55	55-60	60-65	65-70	70-75
50-55#	35-40	40-45	45-50	50-55	55-60	60-65	65-70	70-75	75-80
55-60#	40-45	45-50	50-55	55-60	60-65	65-70	70-75	75-80	80-85
60-65#	45-50	50-55	55-60	60-65	65-70	70-75	75-80	80-85	85-90
65-70#	50-55	55-60	60-65	65-70	70-75	75-80	80-85	85-90	90-95

Deze tabel komt van de site: www.rosecityarchery.com

Op deze site staan meer gedetailleerde spine tabellen.

De schachten die ik gebruik zijn Rose City Port Orford Cedar Shafts Premium.

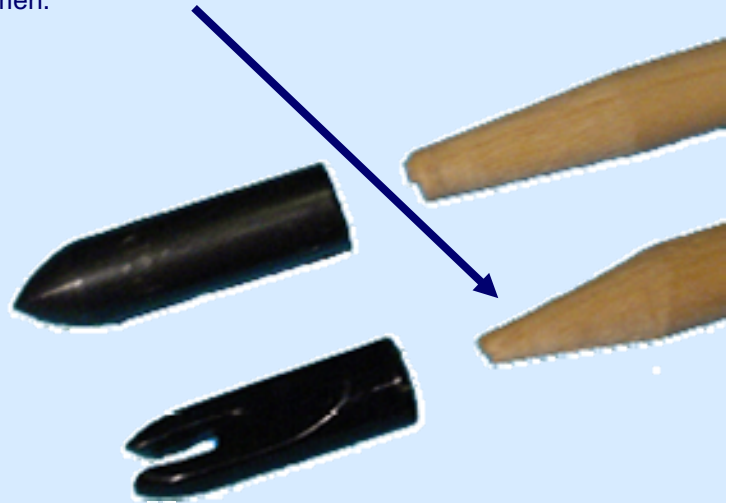
Als goed(koper) alternatief gebruik ik ook Middle Mounten Spurce schachten.

Het maken van traditionele pijlen - Nokken

Bij de schachten moet eerst de positie van de nok bepaald worden. De nok moet haaks op de nerf komen. Dat geldt voor zowel de plastic nok als de "selfnock".

Slijp voor de plastic nok het uiteinde van de schacht met de juiste maat slijper. Met verenlijm kun je de plastic nok er op lijmen.

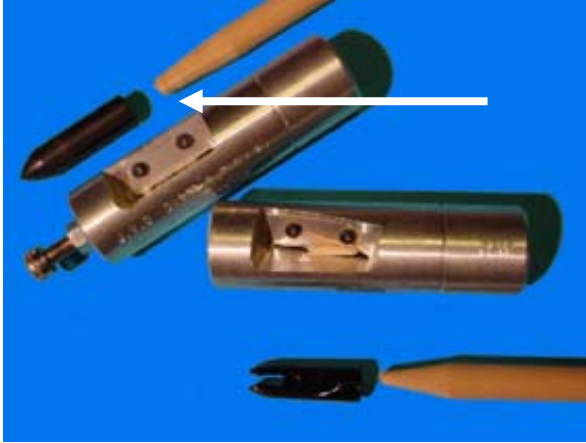

De "selfnock" vergt iets meer werk.

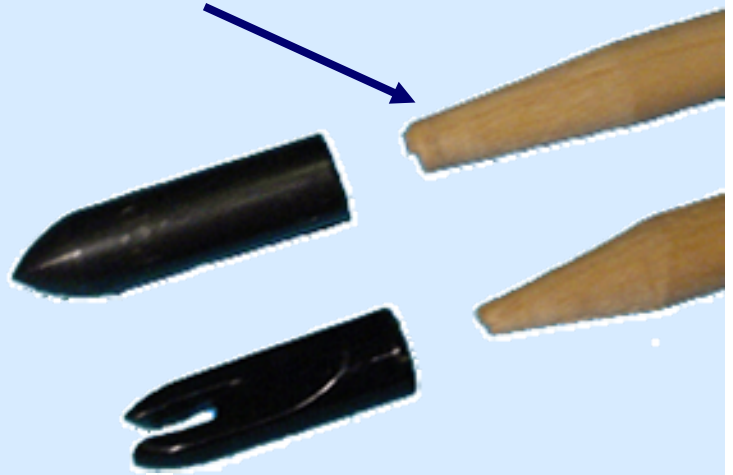
1. Teken eerst de plek voor het inzagen af. Haaks op de nerf en een centimeter diep.
2. Zaag met de verstekzaag voorzichtig de schacht in.
3. Boor met het 3 mm boortje een gaatje aan het einde van de zaagsnede.
4. Vijl vervolgens de zaagsnede op maat.
5. Werk dan de nok af met het schuurpapier.
6. Breng een wikkeling aan om spleten van de schacht te voorkomen.

Maak de schacht indien nodig op de gewenste trek lengte.

Het maken van traditionele pijlen - Punten

Slijp dan voor de pijlpunt een punt met de juiste maat slijper. (Er zijn pijlpunten waarbij dit slijpen niet nodig is.)
Maak de pijlpunt aan de binnenkant goed schoon met thinner. Gebruik twee componenten lijm (Bison) om de pijlpunten op de schacht te lijmen. Wat lijm op de geslepen schacht en de punt stevig (draaiend) vastzetten. Goed laten drogen.

De schacht is nu voorzien van een nok en een pijlpunt. Nu kan de schacht worden gelakt. Het is ook mogelijk om de schacht in de was te zetten. Was trekt echter in het hout en de schacht zal bij teveel was "doorweekt" raken. Ik lak de schachten meestal 1x. Als de lak gedroogd is schuur ik het hout met staalwol glad. De glans is dan van de lak af en het hout ziet er dan "naturel" uit. Clout pijlen lak ik 2x. Na de eerste laklaag de schacht licht schuren met staalwol en een tweede laklaag aanbrengen. De pijl zal mooi glanzend glad worden.

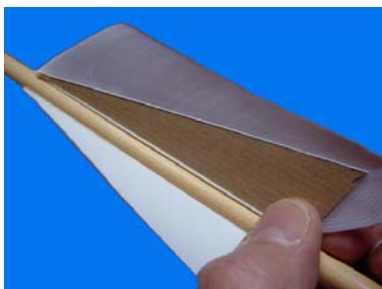
Het maken van traditionele pijlen - Veren

11" Veer

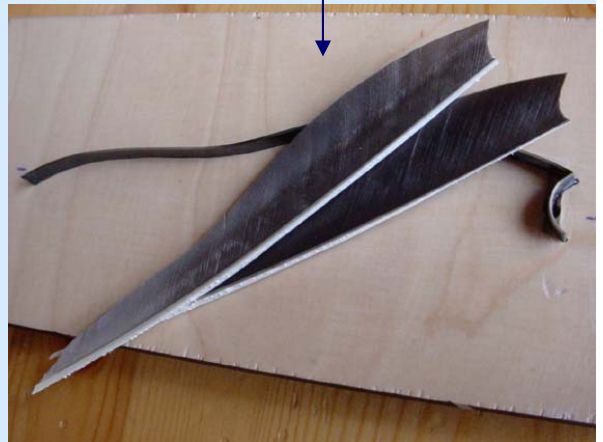
Als de lak goed gedroogd is wordt het tijd voor de veren. Er zijn rechts en links draaiende veren. Rechtse schutter neemt RW veren, linkse schutter LW. Uit een 11" veer haal je twee veren. Het in (recht) model knippen doe je na het plakken.

Eerst moet je bepalen waar de "haan" of "index" veer komt. Vanuit de nok gezien kun je de schacht naar links en naar rechts buigen. Hierin zit verschil. Het zal de ene kant op zwaarder (stijver) buigen dan naar de andere kant. De "haan"veer plaats je op de stijve kant. Voor je gaat plakken maak je de te plakken delen van de veren schoon met wat thinner. Ook de schachten ontvet je met wat thinner op de plaats waar de veren komen. Je kunt een gewone verenplakker gebruiken. Zelf laat ik de geplakte veren 15 tot 20 minuten drogen. Natuurveren zijn wat krom en willen na het recht opplakken graag weer krom gaan staan.

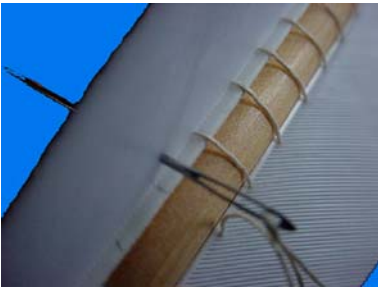
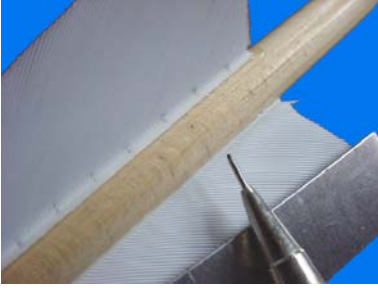

Wanneer alle veren geplakt zijn kunnen ze met een schaar worden geknipt. Je kunt van karton een malletje maken waarlangs je kunt knippen. (Met de schaar knip je de veren alleen maar recht af.)

Wil je een ander model veren dan moeten ze "gebrand" worden of vóór het plakken met een "klipper" gestanst.)

Het maken van traditionele pijlen - Wikkeling

1 Midden wikkeling

2 Voor wikkeling

3 Achter wikkeling

Als je de pijlen een middeleeuws uiterlijk wilt geven dan moet er een wikkeling om de veren worden gemaakt. Dit is een geduld klusje. Denk om de draai richting.

Breng eerst de midden wikkeling aan.

Zet met potlood om de 6mm een streepje op de schacht van de veer. Dit moet bij elke veer 2mm verspringen. Rijg dan de draad, bij de potlood streepjes, met een kleine naald door de veren heen. Plak aan het begin (achterkant veer) de draad met wat verenlijm vast. Als de wikkeling aan de voorkant van de veer is gekomen lijm dan ook daar de draad vast.

Breng nu de voor wikkeling aan.

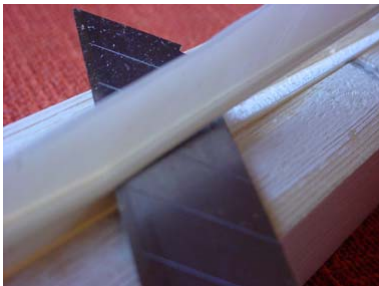
Lijm de draad eerst weer vast. Breng ook wat lijm aan waar de wikkeling moet komen. Draai dan de draad over de lijm heen. Zorg ervoor dat de wikkeling begint net over de veren heen.

Tot slot de achter wikkelingen.

Begin net achter de veren. Opnieuw de draad met wat lijm vastzetten. Verder net zo bevestigen als de voor wikkeling.

Als de wikkelingen goed zitten doe dan wat lak over de voor- en achter wikkelingen zodat deze beschermt zijn tegen beschadiging.

Het maken van traditionele pijlen - Veren snijden 1

← Het snijden van de veren doe ik tussen twee latjes van 2x2,5x50 cm.

Deze latjes zitten met twee slotbouten aan elkaar en kun je losdraaien om de veer er tussen te klemmen en vast te draaien als de veer er tussen zit.

Langs de lange kanten van de latjes aan de binnen zijde (daar waar de veer tussen komt) heb ik een schuin kantje aan geschaafd.

← Daar past de schacht van de veer in. Plaats de veer met het "goede" deel tussen de latjes.

← Als de veer er in geklemd zit en je haalt een scherp (afbreek) mes over de latjes heen en door de schacht van de veer, blijft er net genoeg schacht zitten om op de pijlschacht te lijmen.

Met een blokje hout met wat schuurpapier erom heen kun je de afgesneden veerschacht nog wat opschuren om hem mooi glad te maken.

Het maken van traditionele pijlen - Veren snijden 2

Het snijden van de veren met de klem van de verenplakker.

Plaatsen

Plaats de veer in de klem.

Knip met een tangetje de veer op maat.

Snijden

Snijd met een (afbreek)mes voorzichtig de veer door.

Pas bij het begin van de veerschacht op de vingers!

Schuren

Als de veer is doorgesneden maak dan de veerschacht recht en glad met een schuurblokje.

